

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ

Δεν υπάρχουν **άρθρα** → πρέπει να μαθαίνουμε και να θυμόμαστε το γένος των ουσιαστικών.

Οι **αριθμοί** είναι δύο, ενικός και πληθυντικός.

ΠΤΩΣΕΙΣ: ίδιες με της α.ε.¹ + μια έκτη πτώση, **η αφαιρετική**, που συνδυάζει χρήσεις της γενικής και της δοτικής της αρχαίας ελληνικής.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ (Λ.Γ.² σελ.12-27): υπάρχουν αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα. Κατατάσσονται σε 5 κλίσεις. Κάποιες φορές δεν ξεχωρίζει η κλίση από την κατάληξη της ονομαστικής ενικού. Γι' αυτό **πάντα** μαθαίνουμε και τη γενική ενικού, ώστε να καταλαβαίνουμε σε ποια κλίση ανήκει το όνομα. π.χ. *populus*, *populi*= ο λαός, β κλίση - *corpus*, *corporis*= το σώμα, γ κλίση.

ΕΠΙΘΕΤΑ (Λ.Γ. σελ. 28-34) : Κατατάσσονται σε 2 κλίσεις. Υπάρχουν ομαλά και ανώμαλα.. Σχηματίζουν παραθετικά.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ: Τα είδη τους ίδια με της α.ε. (Λ.Γ. σελ.41-48). Οι αναφορικές και οι ερωτηματικές εισάγουν δευτερεύουσες προτάσεις.

ΡΗΜΑΤΑ: Κατατάσσονται σε 4 συζυγίες. Υπάρχουν και ανώμαλα και απρόσωπα. Λ.Γ. σελ. 59-94

ΜΕΤΟΧΕΣ: όλα τα Ρ. σχηματίζουν μετοχές.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ: άλλες συντάσσονται με αιτιατική, άλλες με αφαιρετική (κάποιες καταχρηστικές με γενική). Χρησιμοποιούνται και για τη σύνθεση λέξεων. Λ.Γ. σελ. 95-97

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ: όπως και στην α.ε. Σχηματίζουν παραθετικά (υπάρχουν και ομαλά και ανώμαλα). Κάποια εισάγουν δευτ. προτάσεις. (Λ.Γ. σελ. 95).

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ: όπως και στην α.ε. Υπάρχουν παρατακτικοί και υποτακτικοί. Οι υποτακτικοί εισάγουν δευτερεύουσες προτάσεις. (Λ.Γ. σελ.97-100)

¹: αρχαία ελληνική γλώσσα

²: λατινική γραμματική

Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

I. **Σύνδεση προτάσεων:** α) παρατακτική → οι προτάσεις είναι όμοιες, K^1+K , Δ^2+ όμοια Δ
β) υποτακτική → $K+\Delta$, $\Delta+(\text{άλλου είδους}) \Delta$.

II. **Το Υποκείμενο του προσωπικού Ρήματος :** Πάντα σε ονομαστική. Ως Υ χρησιμοποιούνται: ουσιαστικό, επίθετο, ουσιαστική αντωνυμία, κάθε ουσιαστικοποιημένο μέρος του λόγου, ολόκληρη πρόταση. Στα Λ. δεν υπάρχει αττική σύνταξη.

Το Υ απροσώπου ρήματος: ή απαρέμφατο ή δευτερεύουσα πρόταση.

Το Υ απαρεμφάτου: άλλοτε σε ονομαστική, άλλοτε σε αιτιατική.

III. **Το Αντικείμενο του ρήματος:** τίθεται σε Γενική ή Δοτική ή Αιτιατική, σπανίως και σε Αφαιρετική. Υπάρχουν ρήματα μονόπρωτα και δίπρωτα, άρα και άμεσο και έμμεσο Α.

IV. **Το Κατηγορούμενο:**

α) Απλό Κατηγ.: όταν είναι επίθετο, συμφωνεί σε γένος, αριθμό και πτώση με το Υρ. ή το Αρ. Όταν είναι ουσιαστικό τίθεται **και σε πτώση γενική** = γνκ. κατηγορηματική, που δηλώνει: κτήση, δημιουργό, ιδιότητα, υλική ή ηθική αξία, μέρος ενός συνόλου (διαιρετική). Στη Λατινική το Κ. τίθεται **και σε πτώση δοτική** (αφηρημένου ουσιαστικού, πάντα ενικού αριθμού) = δοτική κατηγορηματική του σκοπού ή του αποτελέσματος, συνήθως με το ρήμα sum. Τίθεται επίσης **και σε πτώση αφαιρετική** = αφαιρετική κατηγορηματική της ιδιότητας ή της αξίας.

β) Επιρρηματικό Κ. (με ρήματα κίνησης), που δηλώνει: χρόνο, τόπο, τρόπο σειρά, τάξη, διαδοχή, σκοπό γ) Προληπτικό Κ. ή του αποτελέσματος.

V. **Παράλειψη όρων της πρότασης:** Στη Λ. μπορεί να παραλείπεται το Υρ., το ρήμα, το συνδετικό, το Υαπρμφ.

VI. **Παράθεση και Επεξήγηση,** όπως και στην α.ε.

VII. **Επιθετικός προσδιορισμός:** όπως και στην α.ε., μόνο που συνήθως τίθεται μετά το προσδιοριζόμενο όνομα.

VIII. **Κατηγορηματικός προσδιορισμός** (όχι συχνή η χρήση του): όπως τα επίθετα της α.ε. ἄκρος, μέσος, ἔσχατος, πᾶς, ἅπας, ὅλος, ἔτσι και στη Λ. τα αντίστοιχα επίθετα extremus, medius, totus, summus, primus, κλπ, τα επίθετα που δηλώνουν ψυχική διάθεση, όπως tristis=λυπημένος, invitus=άκων, κ.ά., καθώς και η αντωνυμία ipse=ο ίδιος χρησιμοποιούνται ως κατηγ. προσδ. και δηλώνουν μια παροδική ιδιότητα του προσδιοριζόμενου ονόματος.

¹: κύρια πρόταση ²: δευτερεύουσα πρόταση